

Sbírka zákonů a nařízení STÁTU ČESKOSLOVENSKÉHO

Částka 8.

Vydána dne 27. června 1945.

OBSAH:

Cena: K 1.—.

(13.—15.) 13. Nařízení o zatímní výstavbě úřadů ochrany práce. — 14. Nařízení, jímž se prohlašuje nepoužitelnost některých předpisů o řízení práce a o nouzové službě a zrušují se pracovní poměry, vzniklé příkázáním (nasazením). — 15. Nařízení o hlášení pracovního poměru a jeho zrušení.

13.

Vládní nařízení

ze dne 4. června 1945

o zatímní výstavbě úřadů ochrany práce.

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 138, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu:

§ 1.

(1) Pro úkoly včleňování do práce, mzdové politiky, živnostenské inspekce, pracovního lékařství a jiné péče o zaměstnance zřizují se okresní úřady ochrany práce jako úřady prvé stolice.

(2) Obvody a sídla okresních úřadů ochrany práce stanoví ministerstvo ochrany práce a sociální péče v dohodě s ministerstvem vnitra vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení. Podle potřeby může ministerstvo ochrany práce a sociální péče stejným způsobem zřídit také pobočky okresních úřadů ochrany práce.

(3) V Praze a v Brně zřizují se pro úkoly, uvedené v odstavci 1, zemské úřady ochrany práce jako úřady druhé stolice.

(4) Okresní a zemské úřady ochrany práce jsou podřízeny ministerstvu ochrany práce a sociální péče.

§ 2.

(1) Okresní úřad ochrany práce řídí správní výbor, který se při něm ustaví z řad zaměstnanců a odborníků hospodářsky nebo sociálně-politicky činných. Členy tohoto výboru jmenuje zemský národní výbor v dohodě s ústřední radou odborů k návrhu příslušného okres-

ního národního výboru, který se dohodne s příslušnou okresní organizací Ústřední rady odborů.

(2) Běžné věci vyřizuje podle pokynů správního výboru přednosta okresního úřadu ochrany práce, jmenovaný ministerstvem ochrany práce a sociální péče na návrh Ústřední rady odborů.

(3) Předpisy o složení správního výboru, funkčním období, jakož i o právech a povinnostech členů vydá ministerstvo ochrany práce a sociální péče.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí obdobně o zemských úřadech ochrany práce s tím, že přednostu zemského úřadu ochrany práce a členy správního výboru jmenuje ministr ochrany práce a sociální péče k návrhu zemského národního výboru a Ústřední rady odborů.

§ 3.

(1) Pro řízení v oboru působnosti úřadů ochrany práce platí obdobně ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení), pokud řízení pro některé úkoly z oboru působnosti úřadů ochrany práce není upraveno zvláštními předpisy.

(2) Proti rozhodnutí okresního úřadu ochrany práce lze do 3 dnů od doručení rozhodnutí podat rozklad ke správnímu výboru, který o něm rozhodne v senátu, složeném z předsedy a dvou přísedících. Předsedu a členy senátu volí správní výbor ze svého středu. Rozklad má odkladný účinek. Odkladný účinek může však senát vyloučiti. Z rozhodnutí senátu lze se odvolat podle odstavce 3.

(3) Nepoužije-li strana rozkladu podle odstavce 2, může se z rozhodnutí okresního úřadu ochrany práce odvolat přímo k zemskému úřadu ochrany práce a — rozhoduje-li výjimečně tento úřad sám v první stolici — odvolat se z jeho rozhodnutí k ministerstvu ochrany práce a sociální péče. Z rozhodnutí zemského úřadu ochrany práce jako odvolacího není přípustno další odvolání.

(4) Ustanovení odstavce 2 platí též pro zemský úřad ochrany práce, pokud tento úřad rozhoduje v první stolici.

§ 4.

Všechny úřady veřejné správy, soudy, právnické a fyzické osoby, zejména nositelé sociálního pojištění, jsou povinni k žádosti úřadu ochrany práce spolupůsobiti při provádění jejich úkolů a je všestranně podporovati.

§ 5.

Veškerá podání zaměstnanců a jejich odborových organizací, pokud jsou podána ve věcech, pro které jsou příslušny úřady ochrany práce, jakož i žádosti zaměstnavatelů o přidělení pracovních sil, jsou osvobozeny od kolků a poplatků.

§ 6.

(1) Jednání a opominutí proti předpisům z oboru působnosti úřadů ochrany práce stíhají tyto úřady pořádkovou pokutou až do výše 10.000 K nebo správní úřady k návrhu úřadů ochrany práce správními tresty, a to peněžitou pokutou až do výše 100.000 K nebo vězením do jednoho roku anebo oběma těmito tresty.

(2) Byla-li uložena pokuta, buď zároveň pro případ její nedobytnosti uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě na čin stanovený.

§ 7.

Zaměstnance okresního úřadu ochrany práce jmenuje zemský úřad ochrany práce po slyšení správního výboru příslušného okresního úřadu ochrany práce. Toto právo zahrnuje také ustanoviti čekatele a přeložiti zaměstnance na jiné služební působiště nebo do výslužby. Osobním úřadem zaměstnanců okresních úřadů ochrany práce je příslušný zemský úřad ochrany práce. Zaměstnance zemských úřadů ochrany práce jmenuje ministr ochrany práce a sociální péče po slyšení správního výboru zemského úřadu ochrany práce.

§ 8.

(1) Ministr ochrany práce a sociální péče se zmocňuje, aby vydal bližší předpisy k provedení tohoto nařízení, zejména vymezil věcnou působnost mezi okresními a zemskými úřady ochrany práce.

(2) Dnem vyhlášení tohoto nařízení zrušují se úřady práce a všechny předpisy o jich zřízení a výstavbě.

(3) Majetek a spisový materiál zrušených úřadů práce převezmou okresní a zemské úřady ochrany práce.

(4) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemi České a Moravsko-slezské; provede je ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Đuriš v. r.

Široký v. r.

Dr. Pietor v. r.

Dr. Šrámek v. r.

gen. Hasal v. r.

Ursíny v. r.

Hála v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Majer v. r.

Kopecký v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Dr. Stránský v. r.

Lichner v. r.

14.

Vládní nařízení

ze dne 4. června 1945,

jímž se prohlašuje nepoužitelnost některých předpisů o řízení práce a o nouzové službě a zrušují se pracovní poměry, vzniklé příkazáním (nasazením).

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 138, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu:

§ 1.

Vládní nařízení ze dne 4. května 1942, č. 154 Sb., jímž se činí některá opatření o řízení práce, jakož i nařízení o nouzové službě ze dne 25. listopadu 1939, Věstn. ř. prot. str. 354, ve znění právních předpisů je pozměňujících a doplňujících jsou nepoužitelné.

§ 2.

Nároky, kterých nabyly podle shora uvedených předpisů osoby přikázané do práce nebo povoláné k nouzové službě a jejich pozůstalí, zůstávají nedotčeny. Zejména zůstanou nedotčeny nároky přikázaných zaměstnanců na mzdu, placenou dovolenou, po případě náhradu za placenou dovolenou a úhradu nákladů zpáteční cesty (§§ 9, 11 až 13 vládního nařízení č. 154/1942 Sb.), jakož i jiné nároky osob, povoláných k nouzové službě, na zaopatření, výživu pro rodinu, náhradu cestovních výdajů a jiné jim příslušející odškodné a náhrady.

§ 3.

Pracovní poměr vzniklý přikázáním do práce zaniká do osmi dnů po účinnosti tohoto nařízení, pokud k žádosti zaměstnavatelově se nezmění v řádný smluvní pracovní poměr (§ 4) nebo nedojde k prodloužení jeho trvání k žádosti zaměstnavatelově (§ 5).

§ 4.

(1) Zaměstnanec může oznámiti do osmi dnů ode dne účinnosti tohoto nařízení svému nynějšímu zaměstnavateli, že hodlá setrvat na přikázaném pracovním místě. O případných námitkách zaměstnavatele, které třeba podati nejpozději do osmi dnů poté, kdy zaměstnanec podal oznámení, rozhodne příslušný okresní úřad ochrany práce. Podání námitek nemá odkladného účinku. Toto rozhodnutí je konečné.

(2) Souhlasí-li zaměstnavatel s rozhodnutím zaměstnance setrvat na přikázaném pracovním místě, nebo zamítne-li okresní úřad ochrany práce námitky zaměstnavatelovy, změni se pracovní poměr, vzniklý přikázáním, v řádný smluvní pracovní poměr, a to od devátého dne následujícího po dni účinnosti tohoto nařízení. Tím zanikne současně smluvní pracovní poměr, který trval v době vydání přikazovacího výměru a nebyl rozváznán před účinností tohoto nařízení.

§ 5.

(1) Je-li nebezpečí, že by okamžitým odchodem zaměstnance, ku práci přikázaného, utrpěl řádný chod závodu, takže by tím byl ohrožen veřejný zájem, zejména výživa obyvatelstva, může zaměstnavatel do osmi dnů od účinnosti tohoto nařízení žádati okresní úřad ochrany práce, aby zaměstnanci uložil zůstatí na svém místě na dobu přechodné potřeby.

(2) Za těchto podmínek může okresní úřad ochrany práce žádosti vyhověti, lze-li na za-

městnanci spravedlivě požadovati, aby v přikázaném pracovním poměru setrval.

(3) Vyhoví-li okresní úřad ochrany práce žádosti zaměstnavatele, určí lhůtu, po kterou přikázaný pracovní poměr má trvat a uloží zaměstnavateli, aby v téže lhůtě se postaral o náhradu za zaměstnance přikázaného.

(4) Změní-li se předpoklady, za kterých bylo žádosti zaměstnavatele vyhověno, může okresní úřad ochrany práce k žádosti zaměstnance nebo zaměstnavatele zrušiti rozhodnutí i před uplynutím určené lhůty.

§ 6.

(1) Zaměstnanec, jehož pracovní poměr, vzniklý přikázáním, zanikl, je oprávněn vrátiti se do sedmi dnů po zániku do pracovního místa, v němž byl zaměstnán v době přikázání, pokud tento pracovní poměr nebyl rozváznán před účinností tohoto nařízení. Doba konání přikázaných prací se považuje za dobu zaměstnání v dřívějším pracovním místě. Pokud vracející se zaměstnanec neobdržel plnou roční dovolenou v běžném roce, vznikne mu nárok na poměrnou dovolenou po nepřetržitém dvouměsíčním zaměstnání v běžném kalendářním roce v závodě, do něhož se vrátil.

(2) Nenastoupí-li zaměstnanec do dřívějšího zaměstnání ve lhůtě stanovené v odstavci 1, má se za to, že jeho dřívější pracovní poměr byl rozváznán, leč by mu bylo včas nastoupení práce znemožněno z důležitého důvodu bez jeho zavinění. V tomto případě nutno zaměstnavatele včas vyrozuměti.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně o zaměstnancích, kteří byli povoláni k nouzové službě.

§ 7.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemi české a Moravskoslezské; provede je ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Šíroky v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecný v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Majer v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

15.

Vládní nařízení

ze dne 4. června 1945

o hlášení pracovního poměru a jeho zrušení.

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 138, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu:

§ 1.

Zaměstnavatel jest povinen do tří dnů hlásiti okresnímu úřadu ochrany práce, v jehož obvodu jest závod, každý vstup do zaměstnání a každé zrušení pracovního (učebního) poměru, pokud k němu není třeba souhlasu úřadu ochrany práce (§ 2, odst. 2 a § 3).

§ 2.

(1) Pracovní (učební) poměr může býti zrušen jen po předchozím souhlasu okresního úřadu ochrany práce. Zrušení pracovního (učebního) poměru bez předchozího souhlasu okresního úřadu ochrany práce jest právně neúčinné.

(2) Souhlasu však není třeba

a) souhlasí-li se zrušením pracovního (učebního) poměru obě strany,

b) je-li kdo přijat na zkoušku nebo na výpomoc a končí-li takový pracovní poměr do měsíce,

c) u zaměstnanců přijatých na práce sezonní nebo kampaňové po skončení těchto prací,

d) v zemědělských (lesnických) závodech u pracovních sil, které nejsou v zemědělství (lesnictví) zaměstnány z povolání, nýbrž jen přechodně při naléhavých pracích,

e) při pracích, které se konají jen příležitostně nebo jako vedlejší zaměstnání a nepodléhají proto povinnému nemocenskému pojištění.

(3) Vznik a zrušení pracovního poměru zaměstnancem před účinností tohoto nařízení počínajíc 1. dubnem 1945 je právně účinné, třebaž by k němu nebyl dal souhlas bývalý úřad práce podle dříve platných předpisů.

§ 3.

Ministerstvo ochrany práce a sociální péče může vyhláškou v Úředním listě stanoviti, že pracovní (učební) poměr lze zrušiti bez souhlasu okresního úřadu ochrany práce. Toto

opatření může býti učiněno buď všeobecně pro určité obvody nebo hospodářské odvětví, skupiny povolání anebo pro jednotlivé závody.

§ 4.

(1) Při rozhodování o návrzích na udělení souhlasu ke zrušení pracovního (učebního) poměru přihlíží okresní úřad ochrany práce

a) k sociálním poměrům a odbornému výcviku zaměstnance,

b) k požadavkům trhu práce,

c) k významu úkolů zúčastněných závodů a hospodářských odvětví,

d) k výkonnosti dotčených závodů.

(2) Ministr ochrany práce a sociální péče může vydati směrnice a stanoviti podmínky pro udělení souhlasu.

(3) Udělení souhlasu okresního úřadu ochrany práce se netýká soukromoprávních nároků z pracovního (učebního) poměru.

§ 5.

Souhlas ke zrušení pracovního (učebního) poměru uděluje po slyšení závodní rady okresní úřad ochrany práce, v jehož obvodu jest závod. Je-li zaměstnanec zaměstnán mimo závod, uděluje souhlas okresní úřad ochrany práce, příslušný podle místa zaměstnání.

§ 6.

Tato úprava se vztahuje na pracovní (učební) poměry, založené soukromoprávní smlouvou. Neplatí však s výjimkou § 1 pro pracovní (učební) poměry Němců, Maďarů, zrůdců a kolaborantů, které budou zvláště upraveny.

§ 7.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemi České a Moravskoslezské; provede je ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Majer v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.